

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 304/2023-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a zo sudcov Jany Laššákovej a Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Rock Cafe Netopier, s. r. o.**, Slovenská 75, Prešov, IČO 51 661 861, zastúpeného Advokátskou kanceláriou VALO & PARTNERS s. r. o., Konštantínova 3, Prešov, v mene ktorej koná advokát JUDr. Dominik Vaľo, proti trestnému rozkazu Okresného súdu Prešov č. k. 5 T 28/2021-425 z 12. júla 2021 a uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 5 T 28/2021-480 z 8. decembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti doručenej ústavnému súdu 20. februára 2023 v návrhu na rozhodnutie (petite) navrhuje, aby ústavný súd zrušil výrok o vydaní finančnej hotovosti 6 700 eur obžalovanému [REDAKOVANÉ] a súčasne aby v uznesení okresného súdu č. k. 5 T 28/2021-480 z 8. decembra 2022 zrušil aj výrok o odmietnutí odporu a na neho nadväzujúci výrok o nevydaní finančnej hotovosti sťažovateľovi, keďže zrušenie týchto výrokov je nevyhnutné na odstránenie absurdného rozhodnutia okresného súdu a zároveň je nevyhnutné na to, aby si sťažovateľ voči štátu mohol uplatňovať náhradu škody za rozhodnutie a postup, ktorý napáda touto ústavnou sťažnosťou. Napokon žiada, aby mu ústavný súd priznal trovy konania z titulu trov právneho zastúpenia v rozsahu procesných úkonov v konaní pred ústavným súdom, ako aj ďalších nákladov spojených s uplatňovaním ochrany základného práva (slobody) na ústavnom súde.

1.1. V bode III odôvodnenia ústavnej sťažnosti sťažovateľ uviedol:

„Označenie porušenia ústavných práv sťažovateľa

a) Podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

b) Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

c) zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúca povinnosť súdu o veci konať. Ak osoba uplatní svoje právo v súlade so zákonom ustanovenými podmienkami, orgány súdnej moci majú povinnosť každému, aby sa uplatnením práva zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy stal účastníkom súdneho konania.“

2. Z ústavnej sťažnosti, ako aj jej príloh vyplýva nasledujúci skutkový stav veci:

3. Dňa 15. novembra 2020 vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície v Prešove začal trestné stíhanie vo veci spáchania obzvlášť závažného zločinu krádeže a prečinu neoprávneného použitia cudzieho motorového vozidla, pretože došlo k vlámaniu do prevádzky sťažovateľa v Prešove a odcudzeniu vecí sťažovateľa a finančnej hotovosti, čím mu bola spôsobená škoda spolu v sume 9 868,65 eur. Súčasne došlo aj k poškodeniu bezpečnostnej schránky. Dňa 17. novembra 2020 bol zadržaný [REDAKOVANÉ] a ten dobrovoľne vydal hotovosť 6 700 eur, ktorú mal pri sebe, pretože bolo nepochybne preukázané, že uvedená suma patrí sťažovateľovi. Dňa 18. novembra 2020 bolo vyšetrovateľom vznesené obvinenie proti tejto osobe zo spáchania uvedených trestných činov a 19. novembra 2020 bol obvinený vzatý aj do väzby. Vzhľadom na to, že vyšetrovaním bolo nepochybne zistené, že finančná hotovosť 6700 eur patrí sťažovateľovi, uznesením vyšetrovateľa ČVS: ORP 1114/2/VYS-PO/2020 z 15. januára 2021 bola hotovosť vrátená poškodenému sťažovateľovi.

4. Trestným rozkazom samosudcu Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5 T 28/2021-425 z 12. júla 2021 bol [REDAKOVANÉ] odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov, ďalšími výrokmi podľa § 97 ods. 1 Trestného poriadku okresný súd uložil, že finančná hotovosť 6 700 eur uložená v depozite Okresnej prokuratúry Prešov sa poškodenému nevydáva a vracia sa [REDAKOVANÉ], a súčasne rozhodol o vrátení vecí sťažovateľovi, ktoré mu patrili (trezor, karty a podobne). Sťažovateľ bol odkázaný na náhradu škody v civilnom konaní.

5. Riadiac sa týmto poučením, podal sťažovateľ 6. augusta 2021 proti výroku týkajúcemu sa vrátenia odcudzenej čiastky odpor. Podľa sťažovateľa mal okresný súd toto podanie vyhodnotiť ako sťažnosť proti uzneseniu o vydaní veci. Súčasne sa domnieval, že výrok o vrátení vecí bol súčasťou listiny s názvom trestný rozkaz, mal povahu samostatného uznesenia a tomu malo zodpovedať aj poučenie súdu, čo sa nestalo. O opravnom prostriedku okresný súd nerozhodol, ale spis založil do archívu.

6. Podaním z 18. októbra 2022 adresovaným ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky a predsedovi okresnému súdu sťažovateľ v dôsledku nečinnosti (priet'ahov) okresného súdu v trvaní viac ako 14 mesiacov žiadal o vykonanie nápravy v jeho veci.

7. Okresný súd podaný odpor sťažovateľa proti trestnému rozkazu okresného súdu následne odmietol uznesením sp. zn. 5 T 28/2021 z 8. decembra 2022 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“) v intenciách § 355 ods. 5 Trestného poriadku ako podaný neoprávnenou osobou, a to z dôvodov, ktoré sú uvedené v rámci jeho odôvodnenia.

8. Keďže od doručenia tohto napadnutého uznesenia, t. j. od 8. decembra 2022, sťažovateľovi neuplynula lehota dlhšia ako dva mesiace, sťažovateľ je toho názoru, že je splnená zákonná podmienka na podanie tejto ústavnej sťažnosti (sťažovateľ cituje „§ 53 ods. 3 zákona č. 38/1993 Zb.“, t. j. už neplatný zákon o ústavnom súde, pozn.).

II.

Argumentácia sťažovateľa

9. Sťažovateľ ako poškodený v trestnom konaní brojí proti trestnému rozkazu z 12. júla 2021 a jeho výroku, ktorým okresný súd uložil, že finančná hotovosť 6 700 eur uložená v depozite Okresnej prokuratúry Prešov sa mu nevydáva a vracia sa obžalovanému. Súčasne brojí proti napadnutému uzneseniu okresného súdu, ktorý odmietol opravný prostriedok sťažovateľa (odpor) proti tomuto trestnému rozkazu ako podaný neoprávnenou osobou. Považuje tieto rozhodnutia súdov za nesprávne.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Na predbežnom prerokovaní ústavný súd potom preskúmal, či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 39 musí obsahovať aj dátum narodenia navrhovateľa, ak ide o fyzickú osobu, identifikačné číslo navrhovateľa, ak ide o právnickú osobu, bydlisko alebo sídlo navrhovateľa, označenie subjektu, proti ktorému návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

12. Podľa § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať a) označenie toho, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody, b) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody, c) označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí, d) konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

13. Podľa § 45 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak.

14. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým jeho viazanosťou tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha, čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti, a vo vzťahu

k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (IV. ÚS 343/2020, IV. ÚS 572/2020). Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom.

15. Ústavný súd v prvom rade poukazuje na to, že sťažovateľ, ktorý je právne zastúpený, vymedzil v ústavnej sťažnosti svoj návrh na rozhodnutie ústavného súdu tak, že je v podstatnej časti neurčitý, nepresný, a teda nevykonateľný, keďže sťažovateľ síce žiada zrušiť dva výroky z dvoch rozhodnutí okresného súdu, avšak bez toho, aby žiadal predtým aj o vyslovenie porušenia označených práv vo vzťahu ku konkrétnym rozhodnutiam. V ďalšej časti petitu tiež nežiada ústavný súd, aby vec vrátil súdu na ďalšie konanie, ako to predpokladá ustanovenie § 133 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

16. Obdobne sťažovateľ v odôvodnení okrem označenia troch článkov ústavy a nesprávnej citácie ustanovenia čl. 48 ods. 2 ústavy namietané porušenie práv bližšie vo vzťahu k postupu okresného súdu neodôvodnil, len ich citoval vcelku a nesprávne, pričom k namietanému porušeniu práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ani dokonca neuviedol, o ktoré základné práva upravené v tomto článku ústavy by malo ísť. Okrem toho tieto základné práva nepremietol do petitu. Odôvodnenie ústavnej sťažnosti a petit ústavnej sťažnosti navyše bez konkretizácie základného práva tak nie sú v súlade a sťažnosť je tak neprehľadná. Práve nedostatočnosť v predostretej argumentácii sťažovateľa bráni jej posúdeniu z hľadiska ním uplatnených námietok. Ústavný súd tak musí skonštatovať vadu spočívajúcu v nedostatočnom odôvodnení a neúplnom návrhu na rozhodnutie ústavnej sťažnosti. Sťažovateľ nepostupoval v súlade s § 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, ako aj nevyhradil dostatočne návrh rozhodnutia podľa § 133 ods. 3 zákona o ústavnom súde a už samotná formulácia návrhu rozhodnutia, ktoré by mal ústavný súd vysloviť, nezodpovedá zákonným požiadavkám. Návrh rozhodnutia vyhodnotil preto ústavný súd ako formálne a obsahovo neúplný a tvrdenia sťažovateľa o porušení troch ustanovení ústavy bez bližšieho odôvodnenia takisto nemôžu byť predmetom jeho skúmania a posudzovania.

17. Z ustanovenia § 56 ods. 3 v spojení s ustanovením § 42 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde tiež vyplýva, že v prípade odstrániteľných nedostatkov ústavnej sťažnosti môže (teda nemusí) ústavný súd vyzvať navrhovateľa (v danom prípade sťažovateľa), aby v určenej lehote tieto nedostatky odstránil. Inými slovami, za daného stavu bolo na zväžení ústavného súdu, či na doplnenie odstrániteľnej chýbajúcej zákonnej náležitosti sťažovateľa vyzve. Pri skúmaní rozsahu uváženia ústavného súdu podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde (teda či sťažovateľa vyzve alebo nevyzve, aby v určenej lehote nedostatok ústavnej sťažnosti odstránil) treba zásadne zdôrazniť, že nejde o voľnú úvahu, ktorá by vlastne znamenala svojvôľu pri posudzovaní takejto otázky. Rozhodovanie v týchto súvislostiach sa musí riadiť určitými zásadami tak, aby bolo dostatočne predvídateľné a transparentné. Podľa názoru ústavného súdu advokáta ako osobu práva znalú a oprávnenú na zastupovanie v súdnych konaniach treba nepochybne považovať za osobu odborne kvalifikovanú, od ktorej sa dá právom očakávať, *inter alia*, dostatočná znalosť procesnoprávných predpisov, ktorými sa riadi konanie, v ktorom klienta právne zastupuje. Vychádzajúc z tejto premisy, možno dôjsť k záveru, že k postupu podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde by malo zo strany ústavného súdu dochádzať skôr len výnimočne, keď to odôvodňujú konkrétne okolnosti daného prípadu. Inými slovami, výklad tohto ustanovenia má byť v zásade reštriktívny. Je zrejme už na prvý pohľad, že v prípadoch, keď sťažovateľ podá ústavnú

sťažnosť s prípadnými chýbajúcimi náležitosťami, je postup ústavného súdu v zmysle § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde aj v rámci jeho reštriktívneho výkladu v zásade a spravidla na mieste (obdobne uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 238/2019 z 12. septembra 2019).

18. Z tohto dôvodu ústavný súd odmietol sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť z dôvodu nedostatku náležitostí ustanovených zákonom podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2023

Euboš Szigeti
predseda senátu